

Panun rakinoita

Huomenna on Runebergin päivä. Yleensä Runebergin päivällä on ollut hyvä kaiku, mutta on ollut välillä vuosia, jolloin on pyritty väheksymään sen merkitystä. Runeberg on katsottu vieraaksi suomalaiselle hengelle ja hengeneämälle yleensä. On moitittu sitä, että ruotsinkieliset ovat omistaneet hänen päivänsä omakseen. Syyttömiä he kuitenkin ovat. Onhan heillä toki ollut siihen oikeus kielien perusteella, mutta meillä on aina ollut siihen ja on oikeus sällön perusteella. Oma syyminne siis, jos päästämme hämet kauas ulottuviltamme. Onhan meillä suomenkielisiäkin runoilijoita tarpeeksi juhliittavanamme, sanotaas joku. On ja valittavasti heidän muistonsa kunnioittamiseen emme ole aina kovin auliitakaan, mutta kyllä Runebergin runous

suurimmalta osaltaan on aidosti suomalaista.

Sotavuodet viimeksi ovat sen osoittaneet.

Tänä Runebergin päivänä on hänestä kiinnostuneilla runouden ystävillä käy ehtävissään uusi opas runoilijan nuoruuden tuotantoon, joulukuksi ilmestynyt Lauri Viljasen Runeberg-elämäkerran I osa. Todettakoon vain, että on kulu-nut yli neljä vuosikymmentä siitä, kun runoilijasta viimeksi on il-mestynyt suomenkielistä elämäkertaa lukuunottamatta Raf. Koskimie-hen kirjasta J. L. Runeberg, elämä ja työ (1936) joka oikeastaan on eripainos Kansallisessa Elämäker-rastossa ilmestyneestä kirjoituk-sesta. Yleensäkin suomenkieliset Runeberg-tutkimukset ovat häviä-vä murto-osa kaikkesta, mitä hä-nestä itsenäisyysaikamamme on

kirjoitettu ruotsiksi niin koti- kuin naapurimaassa.

Viime vuodet ovat olleet Runeberg-tutkimuksen renessanssiaikaa. Saamme olla kiitollisia Lauri Viljaselle, joka nyt suomenkielisel-le yleisölle on antanut nykyai-kaisen kirjallisuudentutkimuksen valossa nähdyn kokonaisesityksen mestarista, suomalaisen miehen suomeksi kirjoittaman Kirjoit-ta ja jo siis on ikäänkuin täär-tö-mämpi kuin kukaan aikaisemmis-tä.

— — —
Esteettikkona aikanaan harvi-naista kaukonäköisyyttä osoitta-nut Cygnaeus on kirjoittanut lu-jana vakaumukseenaan, että Runebergin oikea yleisö olisi Suomen suomalainen rahvas. Meitä oulu-laisia kiinnostanee, että jo tuol-loin, on olemassa kansan sivistys-tarvetta palveleva suomenkielinen lehti, Oulun Wiikkosanot-ma, jolle kuuluu kunnia siitä, et-tä sen palstoilla ilmestyi ensim-mäinen suomennos Runebergin esikoiskokoomasta, yleensäkin en-

simmäinen Runeberg-suomennos. Marraskuun 20:ntena se julka-i si käännöksenä runon Poika ja Lähde, jonka suomentajaksi on todettu E. A. Ingman. Kerrotaan tämän ystävien varttamisen suu-resti ilahduttaneen nuorta runoi-lijaa, jonka asema omakielisen-köiden kannattajajoukkonsa keskel-lä silloin vielä ei ollut millään ta-voin valkaantunut.

Loon. Viljanen suo OWS:lle teok-sessaan tunnustusta huomautta-malla, että se aioitti uranuortaja-na työn, jonka on tärkeimpiä lu-kuja "Runebergin palveluksessa". Seurasi enemmän tai vähemmän tuhotuottava suomalaisuusmie-hen väsymyksen ponnistelu Runebergin muistojen vuotokirjaksi kansan omaksi, kirjoittaja Viljanen omallaan kahden omasta uskollisesta harrastuksesta sopii mainita kallelta Isäksen käännös "Jouhten" viltta 1894. Ingmanin suomennok-sesta alkoi kehitys, jonka huipun Otto Manninen Runeberg-suomennoksillaan tuntuu saavuttaneen.